

A Kúria a Tisztántúli Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség felperesnek a Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Földhivatala alperes ellen ingatlan-nyilvántartási ügyben hozott közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt indult perében a Hajdú-Bihar Megyei Bíróság 2011. május 27. napján kelt 7.K.30.444/2010/13. számú jogerős ítélete ellen a felperes által 15. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Kúria a Hajdú-Bihar Megyei Bíróság 7.K.30.444/2010/13. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Az illeték-feljegyzési jog folytán le nem rótt illetéket az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A Magyar Állam tulajdonát képező és a Tisztántúli Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság kezelésében lévő 0575/5 hrsz-ú külterületi ingatlanra vonatkozóan a felperes megkereste a B. Körzeti Földhivatalt az S. folyó nagyvízi mederben való elhelyezkedés tényének ingatlan-nyilvántartásban történő feljegyzése végett. Az alperes a Körzeti Földhivatal határozatát helybenhagyva a feljegyzés iránti megkeresésnek 2010. június 21-én kelt határozatával eleget tett.

A Körzeti Földhivatal határozatának rendelkező részében megkereste az APEH Regionális Igazgatóságát, hogy a felperessel szemben fennálló 6.600.- Ft igazgatási szolgáltatási díj és késedelmi pótléka adók módjára történő behajtása iránt a szükséges intézkedéseket tegye meg. A felperes fellebbezésében azt kifogásolta, hogy a Földhivatal a nagyvízi meder jogi jelleg feljegyzése tárgyában lefolytatott eljárásban nem kötelezhette volna eljárási díj megfizetésére. Az alperes a felperes fellebbezését elutasította.

A felperes keresetében kérte az alperes határozatának az igazgatási szolgáltatási díjfizetés megfizetésére vonatkozó részének hatályon kívül helyezését. Álláspontja szerint a földhivatalnak hivatalból indított eljárás keretein belül kellett volna lefolytatnia az ingatlanügyi eljárást, amely nem eredményez díjfizetési kötelezettséget, valamint a felperes a Magyar Állam nevében és javára járt el, és a Magyar Államot személyes költségmentesség illeti meg.

A megyei bíróság a felperes keresetét elutasította. Indokolása szerint az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény módosításáról, valamint a hiteles tulajdoni lap másolat igazgatási szolgáltatási díjáról szóló 1996. évi LXXXV. törvény /a továbbiakban: Díjtv./ rendelkezései szerint a változással érintett ingatlanonként fizetendő tételes összegű díjfizetési kötelezettség alóli mentesülés csak jogszabály kifejezett rendelkezése alapján lehetséges. A megyei bíróság szerint a felperes díjmentességére vonatkozó igényének semmilyen jogszabályi alapja nincs, személyes díjmentességét 2010. január 1-jétől - jogszabály-módosítás következtében - elvesztette, a jogalkotási hiányosságok kiküszöbölése pedig jogalkalmazói eszközökkel nem lehetségesek.

Az ítélet ellen a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, melyben azt kérte, hogy a Legfelsőbb Bíróság az ítéletet helyezze hatályon kívül, és helyette a jogszabályoknak megfelelő új határozat hozatalával a kereseti kérelemnek adjon helyt. Előadta, hogy azzal, hogy a ténymegállapító, az ingatlan adataiban változást rögzítő határozatát a földhivatalnak megküldte, bejelentési kötelezettségének eleget téve hatósági nyilvántartásból adatot továbbított, a földhivatal adatot vett át. Ezzel a felperes a hatáskörében teljesítette a rá vonatkozó törvényi kötelezettséget, de a bejegyzési eljárás során már nem érdekelt fél. A feljegyzés csupán deklaratív jellegű, mivel az intézkedés célja csupán a földhivatali nyilvántartás teljes körűségének és közhitelességének biztosítása. Mivel a felperes a bejegyzés során már nem érdekelt fél, a földhivatalnak hivatalból kell az eljárást megindítania és lefolytatnia. A felperes előadta továbbá, hogy a Magyar Állam nevében és javára jár el, magának jogot nem szerez, a nagyvízi meder jogi jelleg bejegyzése esetén a jogszabályokban nevesített állami alapfeladatainak ellátását végzi. Jogszabálysértésként az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. CXLI. törvény 27. § /1/ és /5/ bekezdését, illetve Díjtv. 32/B. § és 32/E. §-át jelölte meg.

A felülvizsgálati kérelem alaptalan.

A Díjtv. 32/A. § /1/ bekezdése szerint az elsőfokú eljárásért - ha a Díjtv. másként nem rendelkezik - változással érintett ingatlanonként 6.600.- forint összegű díjat kell fizetni. A Díjtv. 32/E. § /1/ bekezdése értelmében a díjat annak kell megfizetnie,

aki az ingatlan-nyilvántartási eljárás lefolytatását kéri, illetve amely szerv az erre irányuló megkeresést előterjeszti. Ha a kérelmet előterjesztő és a bejegyzés által jogot szerző, illetve a jogosult nem azonos, a díjat annak kell megfizetnie, aki a bejegyzés által jogot szerez, illetve jogosulttá válik. Ha az ingatlanon több személy szerez jogot, illetve válik jogosulttá, a feleket egyetemleges díjfizetési kötelezettség terheli. A Díjtv. 32/B. § /1/ bekezdése határozza meg, hogy mely szervek, személyek részesülnek az ingatlan-nyilvántartási díj alóli teljes személyes díjmentességben. Ezek között szerepel a Magyar Állam, a felperes azonban ebből a felsorolásból hiányzik.

Jelen esetben nem jogok bejegyzéséről, hanem tény feljegyzéséről van szó. A földhivatalt a felperes a saját nevében határozatával - az általa ellátott jogszabályi feladat teljesítése érdekében - kereste meg az érintett ingatlanokra a nagyvízi mederben való elhelyezkedés tényének az ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzése végett. A nagyvízi mederben való elhelyezkedés tényének feljegyzésével és a nagyvízi medrek használatáról és hasznosításáról szóló 21/2006. /I. 31./ Korm. rendelet 5. §-ában foglaltakra is figyelemmel az érintett ingatlanok tulajdonosai nem válnak jogosulttá, hanem őket különböző kötelezettségek terhelik. Ennélfogva az a szabály, ami a kérelem előterjesztőjét mentesítené az igazgatási szolgáltatási díj megfizetése alól, jelen ügyben nem alkalmazható. A nagyvízi mederben való elhelyezkedés tényének feljegyzése iránt megkeresést előterjesztő szervként - a Díjtörvény 32/E. § /1/ bekezdése értelmében - a felperest terheli az igazgatási szolgáltatási díj megfizetése.

Az ingatlanügyi hatóság eljárását a felperes kezdeményezte. A felperes a környezetvédelmi, természetvédelmi, vízügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 347/2006./XII.23./ Korm. rendelet 5. § /1/ bekezdés b/ pontja szerint önállóan működő és gazdálkodó központi költségvetési szerv, közigazgatási jogi szempontból pedig önálló feladat- és hatáskörökkel rendelkező közigazgatási jogalany. A felperes nem azonosítható a Díjtv. 32/B. § /1/ bekezdés a/ pontjában teljes személyes díjmentességben részesülő Magyar Állammal. Mint a magyar állam egyik szerve, államigazgatási hatóságként önállóan igazgatja a jogszabályban hatáskörébe utalt közfeladatokat. Költségvetési szervként a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény /a továbbiakban: Ptk./ 36. §-a szerint jogi személy, 36. § /2/ bekezdése értelmében a képviselőt a szerv vezetője látja el. Az állam önálló jogi személyiségét a Ptk. 28. § /1/ bekezdése állapítja meg. Utal a Kúria arra is, hogy az időközben hatályba lépett, az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 7. § /1/ bekezdése - a már hatályon kívül helyezett, a költségvetési szervek jogállásáról és gazdálkodásáról szóló 2008. évi CV. törvény 1. §-ában foglalt fogalom-meghatározással tartalmilag egyező módon -

akként rendelkezik, hogy a költségvetési szerv jogszabályban vagy az alapító okiratban meghatározott közfeladat ellátására létrejött jogi személy.

Mindebből következően a felperes a díjfizetési kötelezettség megfizetése szempontjából akkor sem azonosítható a Magyar Állammal, amikor államigazgatási szervként fellépve - rendeltetésének megfelelően - állami feladatot lát el. Állami feladat ellátása vagy állami hatáskör gyakorlása önmagában nem teremt az adott szervnek személyes díjmentességet. Ilyen mentesség - kifejezett jogszabályi rendelkezés hiányában - csupán az ingatlan-nyilvántartás közhitelességének elvéből sem vezethető le. Az ingatlan-nyilvántartás adatai teljeskörűségének biztosítása és egy állami szervezet személyes díjmentessége vagy ennek hiánya között logikai összefüggés nem fedezhető fel.

Erre tekintettel a megyei bíróság a teljes körűen felvett tényállásból helyes indokok alapján a jogszabályoknak megfelelő ítéletet hozott, így a Kúria az ítéletet a Polgári Perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény /a továbbiakban: Pp./ 275. § /3/ bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Az illeték-feljegyzési jog folytán le nem rótt illetéket a költségmentesség alkalmazásáról szóló 6/1986./VI.26./ IM rendelet 14. §-a értelmében az állam viseli.

Budapest, 2012. március 20.

Bauer Jánosné dr. sk. a tanács elnöke, dr.Kovács Ákos sk. előadó bíró, dr.Kovács András sk. bíró